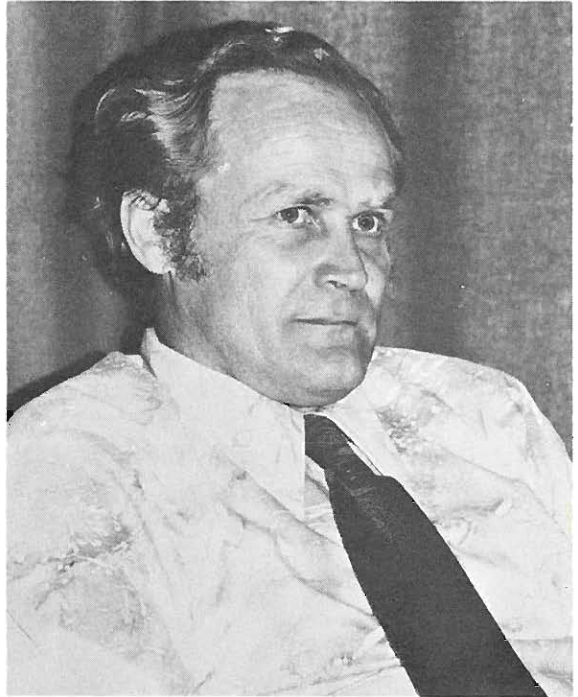

Heimo Uotila:

Suomalaisten kurssi- ja opintosuori- tusten hyväksyminen Australiassa

Heimo Uotila toimi Lammin kansalaiskoulun johtajana ennenkuin hän v. 1959 lähti siirtolaiseksi Australiaan, Mount Isan kaivoskaupunkiin. Työnsä ohella hän suoritti loppututkinnon Queenslandin yliopistossa v. 1970. Seuraavana vuonna hän siirtyi Canberraan siirtolaisministeriön palvelukseen ja pari vuotta myöhemmin Opetusministeriön Kansainväliseen Opetusosastoon tehtäväänään ulkomaisten opintosuoritusten arvioiminen ja vertailu.

Päävaikeudet, joiden eteen suomalainen tai kuka tahansa siirtolainen joutuu Australiassa halutessaan aloittaa koulutustaan vastaavan ammatin tai toimen, ovat seuraavat:

- 1) virallisen tunnistuksen tarpeellisuus aikaisempiin opintosuorituksiin nähden.
- 2) aikaisempaa ammattia tai tointa ei tarkalleen vastaavana ole Australiassa
- 3) koulutuksessa ja elämässä olevat henkilökohtaiset tekijät ehkäisevät sopeutumisen australialaiseen ammattiin.

Erikoistumista suuresti vaativat ammatit tai toimet vaativat erikoisäädöksensä. Lait vaativat rekisteröimisen ja ne rajoittavat tai kieltävät rekisteröimättömien henkilöiden ammatin tai toimen harjoittamisen. Ammateista, jotka ovat tällaisia mainittakoon sähköala, putkityöt ja rakennusala joissakin valtioissa. Rekisteröimislakien alaisia akateemista koulutusta vaativia aloja ovat mm.

seuraavat: lääkärin, hammaslääkärin ja eläinlääkärin toimen harjoittaminen, lääkintävoimistelu, sairaanhoito, apteekkiala, arkkitehtuuri, maanmittaus ja opetuslakin muutamissa osavaltioissa. Rekisteröinnin ulottuvuus vaihtelee alasta riippuen. Arkkitehtuurin, rakennustaiteen alueella on vain arkkitehdin titteli suojattu eikä tehtävä. Melkeinpä kuka tahansa saattaa piirtää rakennuksen tai tehdä työtä palkkaa tai palkkiota vasten piirtäjänä ja suunnittelijana esimerkiksi teknikon kelpoisuuden omaavana, mutta ainoastaan rekisteröity henkilö saa ilmoittaa itseään arkkitehtinä. Lääkärin tointa koskevat rekisteröimislait eivät vain suojaa lääkärin titteliä vaan valtaosa lääkärin suorittamista tehtävistä on myös lailla suojattu. Epäonnistuminen rekisteröinnin saamisessa merkitsee sitä, että siirtolaisen mahdollisuudet omalla alallaan ovat rajoitetut ja saattaa merkitä sitä, että hän on täysin estetty oman toimen harjoittamisesta joko toisen palveluksessa tai itsenäisenä yrittäjänä. Toisilla alueilla kuten insinöörialalla, kirjastoalalla, sosiaalityössä, sairausvoimistelussa, puheterapiassa ja laitosten ruokavaliosuunnittelussa eivät lailliset ts. rekisteröimistä koskevat rajoitukset näytele tärkeätä osaa. Kuitenkin työnantajat näissä tapauksissa arvostavat erikoisesti australialaisen alan yhdistyksen tai järjestön suorittaman ulkolaisten opintosuoritusten hyväksymisen. Jos suomalainen saavuttaa yhdistyksen jäsenyyden, niin tällöin myös yliopistolliset suoritukset tulevat automaattisesti hyväksytyiksi ammatin tai toimen saamiseksi.

Joissakin tapauksissa suurten työnantajien arvostelu on tärkein kelpoisuuden mittari. Näin on laita erikoisesti opetuslalla, missä kuusi osavaltioiden opetusministeriötä ja keskushallituksen opetusministeriö ovat pääasiallisimmat työnantajat. Tietokonealalla ja geologiassa ei muodollisen opetuksen perustaa ole määritelty selvästi ja ulkomaisen koulutuksen hyväksyminen on suurimmalta osalta riippuvainen työnantajasta.

Toisinaan suomalaisella tulokkaalla on vaikeuksia löytää asema, joka tarkalleen vastaisi sitä, mikä hänellä oli Suomessa. Kauppa- ja taloustiedettä lukenut havaitsee, että niitä tuskin pidettäneen erillisinä toimialueina Australiassa. Vaikka aineita opetetaan kouluissa ja yliopistoissa, niin yleensä opiskelu tapahtuu pohjaopintoina hallinnollisia tehtäviä varten sekä liikealalla että hallituksen palveluksessa. Merkonomien koulutusta vastaavaa koulutusta ei ole myöskään lainkaan olemassa. Tällöin ei myöskään ole mahdollisuuksia k.o. tutkintoa vastaaviin tehtäviin. On myöskin otettava lukuun, että akateemiseen loppusuoritukset ja opintoarvot eivät sellaisenaan takaa automaattista pääsyä virkauralle.

Henkilökohtaiset tekijät voivat olla yhtä tärkeitä kuin mitkä tahansa muut suomalaiselle siirtolaiselle hänen virkansa hoitamisessa. Vaikka henkilön ammatillinen pätevyys olisi kuinka loistava, hänen tiedoillaan ja taidoillaan ei ole paljonkaan arvoa, ellei hän voi keskustella englanniksi asiakkaitensa tai työ- ja virkatovereittensa kanssa. Ei voi kuvitella lääkäriä virkansa hoitajana, ellei hän pysty pyytämään potilasta kuvaamaan oireitaan. Samoin ei myöskään insinööriä, joka ei täysin tajua työnantajansa yksityiskohtaisia vaatimuksia. Samalla tavalla on puutteellinen opettaja, jonka englanninkielenkäyttö ja esitys aiheuttaa vaikeuksia hänen oppilailleen. Lait ja perinteelliset paikalliset tavat,

jotka koskevat ammattien ja virkojen hoitamista Australiassa on myös opittava ennenkuin henkilö voi toimia alallaan tehokkaasti. Vastaavien liikekirjanpittäjien ja tilitoimistojen hoitajien, jotka valmistuvat yliopistoissa täytyy olla perehtyneitä Australian yhtiö- ja verotuslakeihin. Arkkitehtien on samoin tiedettävä perinteelliset sopimusjärjestelyt asiakkaiden ja rakentajien kanssa puhumattakaan rakennusalan lainsäädännöstä. Joskus on tapauksia, että uuden tulokkaan muodollisesta koulutuksestakin puuttuu jokin olennaisesti tärkeä piirre Australian käytännön kannalta tai ehkä ei jollakin alueella ole opiskeltu riittävän korkealla tasolla, mikä on Australian vaatimuksena. Tällöin Australian oppilaitokset usein myöntävät oikeuden päästä mukaan niiden kursseille ja antavat hyvityksen eli tunnistuksen suoritetuista opinnoista. Joskus hyvitys saattaa olla hyvinkin suuri, mutta joissakin tapauksissa saataan vaatia koko kurssin suoritus uudelleen australialaisten vaatimusten mukaisesti. Yleensä on parempi suorittaa määrätty vaihe kokonaan loppuun Suomessa. *Suomalaisen ylioppilaan on ehdottomasti parempi lukea aloittamansa kurssi loppuun kuin lähteä ennen opintojen päättymistä siirtolaiseksi. Sama pitää paikkansa esimerkiksi teknillisissä kouluissa opiskelevien kohdalla. Osa-suorituksista ei useinkaan saada sitä hyvitystä aikamääräisesti mihin kurssin lopullinen suoritus oikeuttaa.*

Paikallisten olosuhteitten tuntemus on tarpeellista siirtolaiselle ammattija toimialansa kysymyksissä

Australian monivaihteisesta opetusjärjestelmästä johtuvat osaltaan monet niistä vaikeuksista, joiden eteen suomalainen siirtolainen joutuu koettaessaan saada katetta suorittamilleen kursseille ja opintosuorituksille Australian oloissa.

Australian opetuslaitos ei ole yhtenäinen, vaan perustuslain mukaan se on kunkin osavaltion itsenäisesti hoidettavissa ja tästä johtuvat erilliset hallinnolliset järjestelyt, omat opetussuunnitelmat ja kokeet kussakin valtiossa: New South Wales, Queensland, Etelä-Australia, Victoria, Länsi-Australia ja Tasmania. Keskushallituksen opetusministeriön valvontaan kuuluvat pääkaupunkiterritorio, pohjois-territorio sekä muut territoriot ja valvonta-alueet. Koululaitoksessa ja opetusalalla on suuriakin eroavaisuuksia jo yksistään Australian omien opintosuoritusten hyväksymiseen nähden yleisenä koko Australiassa puhumattakaan ulkolaisista, joiden puntarointi vaihtelee suuresti sekä osavaltioiden kannanotoista että asiantuntemuksesta riippuen. Voimme hyvällä syyllä todeta, että esimerkiksi Skandinavian eri maissa on suhtautuminen toisiin pohjoismaisiin opintosuorituksiin nähden paljon yhtenäisempi kuin vastaavasti Australian eri osavaltioissa. Yhtenäiseen ja keskitettyyn koululaitokseen tottuneina on jo tässä perusvaikeus maahan saapuville suomalaisille siirtolaisille.

Opintasuoritusten arviointia suorittavat elimet

Opetuslaitoksen monivivahteisuudesta on luonnollisena seurauksena se, ettei koko Australiassa ole olemassa yleistä elintä, jonka auktoriteetti olisi määräävä opintasuoritusten puntaroimiseksi ja niiden hyväksymiseksi Australian laajuisena. Opintasuoritusten laadusta ja niiden tunnistamisen tarkoituksesta useimmiten riippuu, mikä on sopiva elin antamaan niistä lausunnon tai opastamaan ammatin- tai toimen valintakysymyksissä.

1. Australian Keskushallituksen Opetusministeriön (International Education Branch, Australian Department of Education).

Ministeriön Kansainvälisen Osaston opintasuorituksia arvioiva alaosasto antaa lausuntoja ulkolaisista opintasuorituksista lähinnä neuvoa- antaen. Ministeriö toimii kuitenkin virallisena auktoriteettina keskushallituksen eri ministeriöiden palvelukseen tulevien tai pyrkivien ulkomailla koulutuksensa saaneiden henkilöiden opintasuoritusten määrittelemiseksi. Erikoisesti on tällöin ratkaistava vastaavatko suoritukset säädöksissä määriteltyjä australialaisia opintasuorituksia. Ministeriön palvelu on myös yksityisten työnantajien, oppilaitosten, rekisteröimisviranomaisten, osavaltioiden hallitusten ja keskushallituksen eri ministeriöiden käytävissä maksuttomasti. Ministeriö ei kuitenkaan anna asianomaisille henkilöille lausuntoja heidän omista suorituksistaan. Työpaikkoja hakiessaan henkilöt voivat mainita työnantajalle tästä ministeriön palvelusta. Työnantaja lähetettyään alkuperäisistä todistuksista otetut jäljennökset (ei siis käännöksiä) saa yksityiskohtaisen lausunnon työntekijän tai siksi aikovan henkilön suorituksista Australian tai kyseessä olevan osavaltion opintasuorituksiin verrattuna. On luonnollista, että ministeriö toimii läheisessä työyhteydessä muiden Australian opetusviranomaisten kanssa. Viime aikoina ovat varsinkin yliopistot ja erilaiset rekisteröimiselimet kääntyneet ministeriön puoleen. Tämä on ehkä osoituksena siitä, että Australian eri opetuslaitoksiin on saapunut yksityisiä opiskelijoita suorittamaan kursseja, joihin ei ehkä omassa maassa ole ollut mahdollisuuksia, joskaan näiden joukossa ei ole ollut montakaan suomalaista. Kuten edeltä ilmenee, voi Suomesta tullut henkilö selvittää vaikeuksista jo tämän järjestelmän puitteissa.

2. Ulkolaisten toimikelpoisuuksien tutkimiseksi asetettu komitea (Committee On Overseas Professional Qualifications eli COPQ).

Australian osavaltiosysteemin mukaisesti kehittyivät eri virkamiesjärjestöt eri osavaltioissa myös eri tavoin ja kun monissa tapauksissa osavaltioiden lakeihin tuli virkamiesjärjestöjen tai niiden rekisteröintieliimien toimesta määräyksiä ulkolaisiin akateemisiin opintasuorituksiin nähden, olivat epäjohdonmukaisuus ja lailliset vaikeudet usein ylipääsemättömiä varsinkin kun monissa tapauksissa osavaltion eduskunnan oli

muutokset hyväksyttävä, yhtenäisyyttä ei voitu aina edes ajatella sitä ajavan elimen puuttuessa.

Vuonna 1969 liittovaltion parlamentti Canberrassa perusti komitean, joka työskentelee siirtolaisministerin alaisena. Komitea on saavuttanut tuloksia varsinkin osavaltioiden virkoja ja toimia koskevien lakien yhtenäistämässä. Komitea käsittelee kuitenkin vain ns. akateemisia suorituksia eikä esimerkiksi oppikouluksia, kuten keskushallituksen opetusministeriö. Komitealla on useita asiantuntijalautakuntia koostuen Australian akateemisissa ja virkamiespiireissä hyvin tunnetuista henkilöistä. Tällaiset asiantuntijalautakunnat antavat yksityiskohtaisia selityksiä ulkolaisista suorituksista osavaltioiden rekisteröimislautakunnille, työnantajille sekä myös ns. yleisten akateemisten loppusuoritusten kohdalla myös asianomaisille henkilöille itselleen.

Asiantuntijalautakuntia on mm. arkkitehtuurin, hammaslääketieteen, eläinlääketieteen, kirjastonhoidon, sairaanhoidon, farmasian, sairausvoimistelun ja opetusalalla. Asiantuntijalautakunta on myös yleisten akateemisten loppusuoritusten alueella (ts. suoritukset, jotka Suomessa ovat esim. filosofisen tiedekunnan, kauppakorkeakoulun, teologisen tiedekunnan tai yhteiskunnallisen korkeakoulun antamia) Yleisten akateemisten suoritusten määrittelyssä COPQ kuitenkin käyttää keskushallituksen opetusministeriön palveluksia ja toimii läheisessä yhteistyössä, jotta yhtenäinen kannanotto saavutettaisiin.

3. Osavaltioiden Opetusministeriöt

Kun kunkin osavaltion kansa- ja oppikoulusysteemi on osavaltion opetusministeriön valvonnassa seuraa tästä se, että ministeriöiden valvonnalaiksiin oppilaitoksiin hakiessa käyttävät laitokset usein osavaltionsa opetusministeriön palvelua hyväkseen punnitessaan laitokseen tai kouluun pyrkivän papereita. Sama koskee myös osavaltion hallituksen palvelukseen pyrkiviä. Kun monissa tapauksissa perusvaatimuksena on joko "koulutodistus" (School Certificate) — keskikoulutodistus tai "korkeampi koulutodistus" (Higher School Certificate) — lukion todistus jopa ylioppilastutkintotodistus (Matriculation Certificate) on suoritusten arviointi suoritettava k.o. osavaltion vastaavaa todistusta ajatellen, kun kyseessä on tämän määrätyn osavaltion hallituksen palvelukseen pääsy.

Australian keskushallitus käyttää myös hyväkseen osavaltioiden opetusministeriöiden palveluksia silloin kun on kyseessä keskushallituksen palvelukseen pyrkijän oppikouluksien arviointi tapauksessa, jolloin näitä pidetään perusvaatimuksina k.o. osavaltioiden alueilla poikkeuksena Victoria ja Etelä—Australian osavaltio.

4. Oppilaitokset

Australian oppilaitokset (varsinkin teknilliset opistot ja instituutit) ovat joutuneet olosuhteitten pakosta suorittamaan ulkolaisten ja myös

suomalaisten opintosuoritusten arviointia nimenomaan silloin kun k.o. henkilöt ovat hakeutuneet kursseille jatko-opiskelua varten. Monissa tapauksissa on oppilaitosten ollut kuitenkin pakko antaa lausuntonsa kun työnantaja tai toinen oppilaitos on halunnut saada tietoonsa ovatko k.o. henkilön suoritukset verrattavissa oppilaitoksen antamaan todistukseen, diplomaan tai oppiarvoon. Tämä koskee varsinkin ns. ammattimiesten koulutusta sekä teknillisiä suorituksia— alue, jolla eniten on epäjohdonmukaisuuksia, koska yhtenäinen asennoituminen on toistaiseksi melkein olematonta. Yksityiset henkilöt ovat myös käyttäneet oppilaitosten arviointipalvelua hyväkseen ilmoittamalla, että hakeutuvat määrätylle kurssille, vaikka todellisuudessa heillä ei ole ollutkaan vakavaa opiskelualetta! Korkeampien oppilaitosten, yliopistojen ja korkeakoulujen ollessa täysin itsenäisiä on seurauksena ollut myös se, että samat opintosuoritukset voidaan punnita täysin eri tavoin riippuen oppilaitoksen kannanotoista ja asiantunteemuksesta.

5. Virkamies ja ammattijärjestöt ja niiden viralliset rekisteröimiselimet
Määrätyissä erikoisammateissa ja virkamiehillä on useissa tapauksissa voimakkaasti järjestynyt organisaationsa eri osavaltioissa ja valtion lakien alaisina järjestetyt rekisteröimislautakuntansa. Opintosuoritusten hyväksyminen on tällaisissa tapauksissa k.o. järjestön asiana ensisijaisesti. Tämä koskee mm. sellaisten kuin insinöörien, lääkärien, hammaslääkäreiden, eläinlääkäreiden, arkkitehtien jopa opettajienkin (muutamissa osavaltioissa) opintosuoritusten hyväksymistä. Ammattimiesten kohdalla on jäsenyys ammattiliiton alaisessa ammattijärjestössä pakollinen. K.o. ammattijärjestö suorittaa opintosuoritusten arvioinnin joko itse tai käyttäen ulkopuolista asiantuntijaa apua (mm. opetusministeriöitten tai teknillisten oppilaitosten) päättääkseen kelpuutetaanko k.o. henkilö jäsenyyteen (putkimies, sähkömies, hitsaaja jne). Monissa tapauksissa keskushallituksen työ- ja työsuhteita käsittelevä ministeriö välittää keskushallituksen opetusministeriön suorittamat tutkimusten tulokset tiedoksi ammattijärjestöjen päättävälle elimelle.

Opintosuoritusten arviointi ja hyväksyminen Australiassa aiheuttaa vaikeuksia

Opintosuoritusten arviointi ei Australiassa ole lainkaan yksinkertainen asia vaan joskus tuo mukanaan suuriakin vaikeuksia, jopa niinkin yksinkertaisessa asiassa kuin tarvittavan osoitteen hakemisessa. Osavaltiojärjestelmän koneistoon tottumattomalta suomalaiselta ei omien vaikeuksien selvittäminen useinkaan käy, ellei hän saa tarpeellisia vihjeitä elimiltä tai henkilöiltä, jotka ovat tietoisia kaikista "byrokratian" hienouksista. Vaikeutena on myös arvioinnin suorittamiseen tarvittava asiakirjamäärä. Tärkeintä on kaikissa tapauksissa hankkia jäljennökset alkuperäisistä so. suomen tai ruotsinkielisistä todistuksista. Monet arviointielimet eivät lainkaan kelpuuta käännöksiä vaan suorit-

tavat tarvittavat käännöstyöt joko itse tai käyttäen keskushallituksen kielenkääntötoimiston apua hyväkseen. Monet varsinkin Suomessa käännetyt todistukset ovat harhaanjohtavia ja aiheuttavat jopa vahinkoa asiakkaille, jos arviointi suoritetaan käännösten pohjalla. Todistuksiin ja diplomeihin nähden on käännöstyö nimittäin suoritettava maan opetuslaitokseen perehdyttyä ja tällaista kokemusta ei useinkaan suomalaisilla kielenkääntäjillä ole. Yhtä tärkeätä on myös antaa todistuksien mukana täydellinen selostus käydystä kurssista kurssivaatimuksineen.

Suomalaisten opintosuoritusten hyväksyminen Australiassa

Kansa- ja oppikoulusuoritukset.

Yleisesti ottaen suomalaisen kansa- ja oppikoulun suoritukset saavat vastaavan tunnustuksen Australiassa aikamääräisesti. Suomalainen ylioppilastutkinto katsotaan tšekäläistä "matriculation" koetta vastaavaksi. Virkoihin, joiden perusvaatimuksena on "Higher School Certificate" on suomalainen merkonomin tai opistoinsinöörin tutkinto katsottu vastaavaksi, mutta ei välttämättömästi aina "matriculation" tasolla (matriculation vaaditaan yliopistoon sekä useimpiin korkeakouluihin (college of advanced education) pääsemiseksi)

Teknilliset ja ammattisuoritukset.

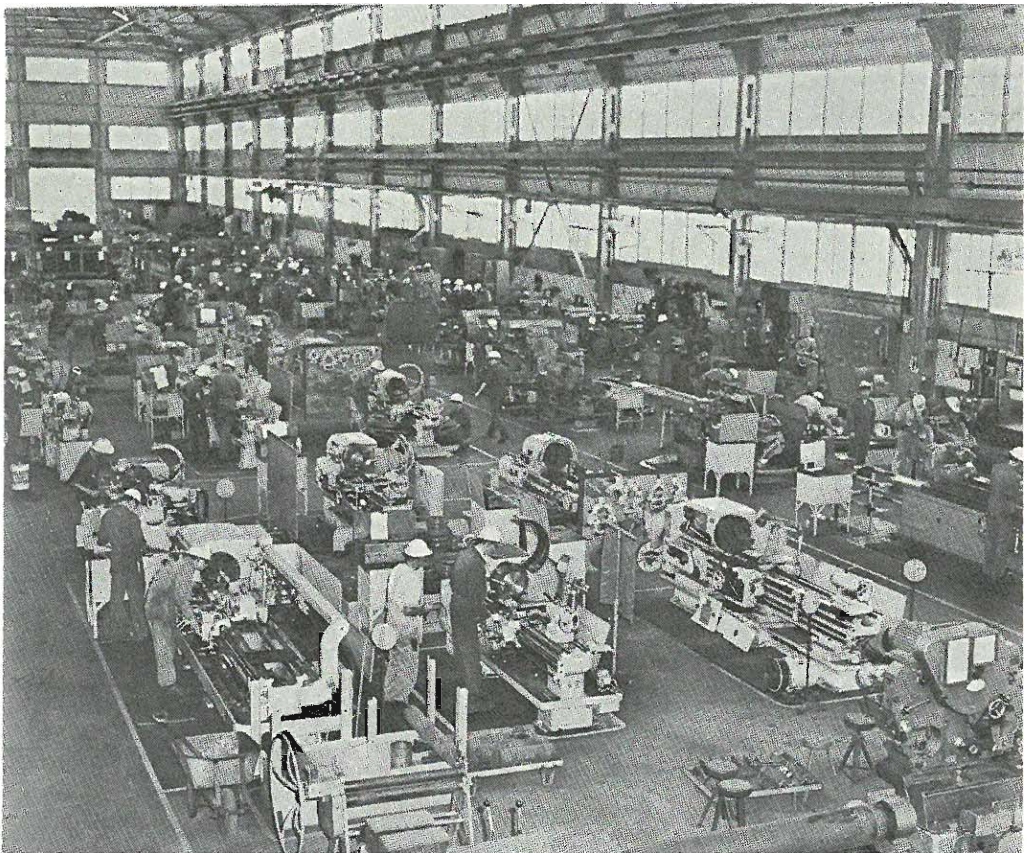
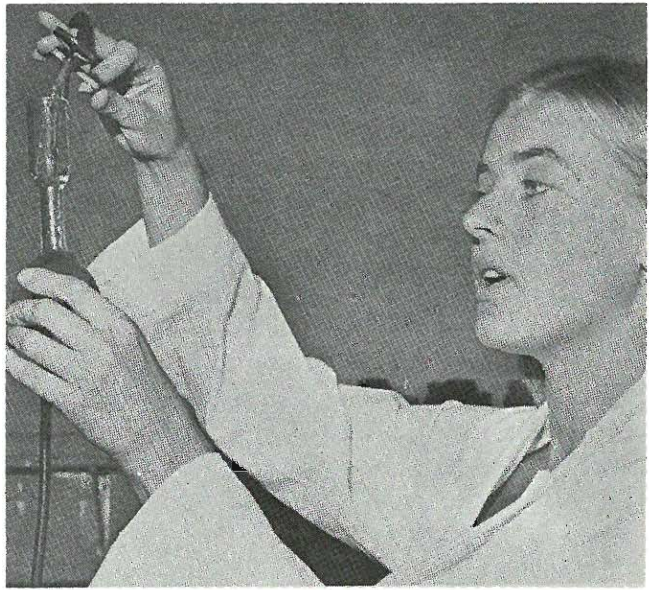
Australia on tällä alueella ilman yhtenäistä asennoitumista ja on paljon eri osavaltioissa suoritettuja kurseja, joita ei tunnusteta naapuriosavaltiossakaan, vaikka kyseessä ovat Australian omat oppilaitokset. Määrätyillä teknillisillä aloilla ei ole vastaavaa koulutusta Australiassa lainkaan. Tämä koskee erikoisesti mm. suomalaisten teknillisten opistojen tai niitä vastaavien antamaa koulutusta. Australialainen teknikko, joka valmistuu teknillisestä opistosta (technical college) työskentelee huomattavasti alemmalla portaalla kuin yliopistosta tai korkeakoulusta valmistunut insinööri. Opistoinsinöörin koulutusta vastaavaa ei ole, ja näinollen ei suomalaisella opistoinsinöörillä ole mahdollisuuksia samoihin tehtäviin kuin Suomessa.

Insinöörit Australiassa saavat koulutuksensa yksinomaan yliopistoissa tai korkeakouluissa (college of advanced education) eli siis akateemisen koulutuksen tietä. Ellei ulkolainen kurssi ole samantapainen, ei ole mahdollisuuksia insinöörien keskusjärjestön (The Institution of Engineers, Australia) jäseneksi ja sen oikeuksien, so. laillisen pätevyyden saamiseksi. Opistoinsinöörin on tällöin tyydyttävä joko tekniikan tehtäviin (joihin riittää australialaisen teknillisen opiston tai sitä vastaavan suomalaisen teknillisen koulun kurssi) tai varauduttava kahden jopa kolmenkin vuoden lisälukuihin saadakseen insinöörialalla yliopistollisen loppuarvon tai diplomin.

Ammattimiesten kohdalla suomalaiset ammatilliset suoritukset on yleensä tunnustettu vastaavalla tasolla. Kuitenkin on ollut tapauksia, että esimerkiksi suomalaisen rakennustekniikan on ollut vaikea saada rekisteröidyn rakentajan oikeuksia, kun rekisteröimiselimellä ei ole ollut käytettävissään tarpeellista

Oikealla: Opiskelija valmistamassa kuparinäytettä analyysiä varten Mt. Isan kuparikaivosten laboratorioissa.

Alla: Harjoittelijoiden koulutuskeskus Newcastiessa, New South Walesissa.

asiantuntemusta suomalaisen kurssin arvioimiseksi. Pääkaupunkiterritoriossa on keskushallituksen opetusministeriön toimesta voitu kurssin rakenne selvittää yksityiskohtaisesti k.o. rekisteröimiselimelle ja niinpä sen on todettu vastaavan määrättyä rakennusalan teknillisen opiston kurssia, joka on perusvaatimuksena rekisteröimiselle. Joissakin tapauksissa nimitykset vaihtuvat ratkaisevasti ja niinpä ammattiyhdistykset ovat joskus myöntäneet virheellisten käännösten perusteella hyvinkin rajoitettuja ammattimiesten oikeuksia. Suomalainen hitsaaja lienee sopivimmin käännettävissä "boilermaker" eikä "welder". "Welder" suorittaa lähinnä saumaamista mutta "boilermaker" saa myös piirtää ja leikata!

Määrätyillä aloilla ei tunnustaminen ole mahdollista yhteiskunnan erilaisen historiallisen taustan ja sitä seuranneen kehittymisen johdosta. Tämä koskee jo edellämainittua kauppa- ja liikealaa, joka eroaa huomattavasti suomalaisesta. Merkonomien oppiarvolla ei ole sitä teknillistä arvostusta, joka sillä Suomessa on. Kirjanpitoon koulutetulla ja perehtyneellä henkilöllä ei ole mahdollisuuksia Australiassa, jossa kirjanpitäjän on hallittava yhteiskunnan verotuslainsäädäntö, yhteisöjä ja osakeyhtiöitä koskeva lainsäädäntö jne. Australialainen "kirjanpitäjä" (accountant) saakin koulutuksensa yliopistossa tai korkeakoulussa tästä syystä.

Joskus saatetaan suomalainen kurssi hyväksyä sellaisenaan, mutta käytännöllisten seikkojen takia voi olla tarpeen ns. "koeaika". Suomalaiset sairaanhoitajat saavat rekisteröinnin kaikissa osavaltioissa, mutta muutamissa vaaditaan 3–6 kk ajanjakso sairaanhoidon käytännölliseen puoleen perehdyttämiseksi (lääkemääräykset jne), ennen virallista rekisteröimistä. Putkimiesten kohdalla useissa osavaltioissa vaaditaan lisäsuorituksena joskus terveydenhuoltolainsäädäntöä joskus jokin suoritus joka tšekäläisessä kurssissa on, mutta puuttuu suomalaisesta. Tämä ei kuitenkaan ole ihmeteltävää, koska sama vaatimus voidaan ennen virallisten oikeuksien antamista tehdä myös toisesta Australian osavaltiosta saapuvalla ammattimiehelle!

Akateemiset tutkinnot

Suomalaiset akateemiset loppusuoritukset (edellyttäen vähintään kolmen vuoden korkeakoulu- tai yliopisto-opiskelua) saavat yleensä Australiassa vastaavan tunnistuksen. Täten esimerkiksi keskushallituksen yliopistollista loppusuoritusta edellyttäviin virkoihin vaadittavat akateemiset loppusuoritukset on kelpuutettu (edellyttäen, että pysyvän nimityksen ollessa kyseessä henkilö on Australian kansalainen).

Joissakin tapauksissa ei kuitenkaan suomalainen koulutus oikeuta vastaavan toimen harjoittamiseen Australiassa. Esimerkkinä tästä mainittakoon lakimieskoulutus ja maanmittausinsinööriopiskelu. Kummassakin tapauksessa on kysymys olennaisesti erilaisesta lainsäädännöstä sekä Suomessa että Australiassa ja lisätutkinnot ovat tällöin tarpeen.

Suomalainen lääkärintutkinto johtaa rekisteröintiin muutamissa osavaltioissa. Joissakin osavaltioissa se ei ole mahdollista ilman erikoistutkintoa esimerkiksi rekisteröimislautakunnan nimeämän erikoisen tutkijalautakunnan edessä.

Suomalainen ekonomi saa ns. yleisen tunnistuksen, mutta ei kirjanpidollisten vaatimusten vuoksi pääse tehtäviin, joissa vaaditaan tšekäläinen "Bachelor of Commerce" tai "Bachelor of Business".

Suomalaisesta teknillisestä korkeakoulusta valmistuneet pääsevät yleensä omien ammattialojen liittojen tai yhdistysten jäseniksi ja sitä kautta saavat tunnistuksen (diploomi-insinöörit).

Suomalaista fil.kand. tutkintoa voidaan Australian akateemisessa terminologiassa verrata esim. "Bachelor of Arts with Honours" tai "Master of Arts" riippuen aineyhdistelmästä ja lopputuloksista. Sama koskee esimerkiksi valtiotieteen kandidaattitutkintoa, koska valtiotiedettä ei Australiassa opiskella erilliseen ensimmäiseen yliopistolliseen oppiarvoon johtavana.

Kun Australiassa ei ole valtiokirkkojärjestelmää, on tästä ollut seurauksena, että kirkkojen työntekijöiden koulutus ei yleensä tapahdu akateemista tietä, vaan ns. opistoissa tai seminaareissa, joihin pääseminen ei edellytä useinkaan oppikoulun täydellistä kurssia. Suomessa koulutuksen saanut teologi voi näinollen saada suorituksilleen erilaisen tunnistuksen riippuen toimen laadusta. Suomalaisten peruskoulun- ja oppikoulunopettajien tutkinnot kelpuutetaan kaikissa Australian osavaltioissa ja territorioissa edellyttäen kuitenkin yleensä kolmen vuoden tai sitä pitempää koulutusta täyteen oppikoulukurssiin perustuen. Akateemisen kurssin lisäksi edellytetään oppikoulunopettajilta auskultointia, koska Australiassa oppikoulunopettajat suorittavat aina akateemisen kurssin jälkeen erillisen vuoden kestävän opettajadiplomakurssin.

Keskeneräiset tutkinnot

Mitään yleiskuvaa ei keskeneräisten tutkintojen suhteen voida antaa. Osittaiset opintosuoritukset saattavat kuitenkin usein jäädä vaille mitään tunnistusta. Henkilö, joka Suomessa on aloittanut ja ehkä opiskellut parisen vuotta-kin yliopistossa voi joutua Australiassa aloittamaan täysin alusta riippuen tšekäläisen yliopiston tai korkeakoulun kannanotosta. Yliopistoilla ja korkeakouluilla ei myöskään ole sopimuksia keskeneräisten tutkintojen suhteen, vaikka tutkinnot olisi suoritettu Australian omissa oppilaitoksissa.

THE ACCEPTABILITY OF FINNISH COURSES AND EDUCATIONAL QUALIFICATIONS IN AUSTRALIA

The main difficulties confronting Finnish or any other migrants who wish to be employed in their area of training, whether trade or profession could be classified as follows:

- need of official recognition of earlier educational qualifications ;,
- an earlier trade or profession as such does not exist in Australia;
- personal factors in education and/or life prevent settling in an Australian trade or profession;

Specialization in certain trades and professions led to special requirements for protection of either professional men or the public, sometimes for both. Legislation was enacted accordingly. Thus State and Federal legislation may require registration and unregistered persons may not be able to work in their former field of training. Sometimes membership of a professional body is a requirement for employment in a certain area, e.g. in engineering. Sometimes major employing authorities decide on the acceptability of overseas qualifications (teaching profession). Often a Finnish migrant has difficulties in finding an equivalent qualification in Australian terms. A person who has studied commerce and/or economics finds that these areas are not special professions but are studied as basic subjects in schools and universities for preparation of a public career. In Australia there is no equivalent training for a highly qualified technician as the "merkonomi". It is also important to stress the fact that academic qualifications as such do not guarantee automatic employment - a migrant must be able to compete with native Australians. Personal factors are very important. First class professional qualifications do not have much value if the holder of these qualifications cannot discuss in English with his customers or his colleagues. One must learn laws and legal requirements concerning trade or profession before he can be efficient in his trade or profession.

Knowledge of the local conditions is important to any Finnish migrant who tries to understand the complicated procedure required for recognition of his or her qualifications. The education system in Australia is not a centralised one. According to the Australian Constitution education is a State responsibility which has led to different organizational arrangements, curricula and examinations in six States and in a number of territories. It follows that there is no central assessing authority for the assessment work. The following assessing authorities work in the field of overseas qualifications:

1. The assessment Section of the International Education Branch, Australian Department of Education is the official authority for assessing tertiary qualifications of persons entering the Australian Government Public Service. The Department also provides advisory service for the use of State and Federal government departments, educational institutions including universities and colleges of advanced education and private

- employers. Although the Department does not provide personal assessment for the individuals themselves these may notify their prospective employers of the service available to them.
2. The Committee on Overseas Professional Qualifications (the COPQ) seeks out, assembles and collates information relevant to the recognition of overseas professional qualifications. The COPQ has focussed its main attention upon well defined professional areas: medicine, veterinary science, nursing, pharmacy, physiotherapy, dentistry, dietetics, optometry engineering, accountancy, librarianship and teaching. It has constituted Expert Panels where appropriate in these professions to make liaison with their professional associations.
 3. The State Departments of Education. State schools and colleges as well as state government departments would use assessment services of their respective State education departments as assessments have to be made against State standards.
 4. Educational institutions (universities, colleges of advanced education "korkeakoulut" and colleges) assess overseas qualifications of those persons who are seeking entry to these institutions.
 5. Professional and trade associations and registration boards often make the final decision on recognition of overseas qualifications.
- The whole assessment and recognition procedure can often cause great difficulties. Appropriate authorities are unknown and migrants cannot easily find them without precise knowledge. Translation of documents may cause confusion and assessing authorities are easily misled if this work has not been done by the people who are familiar with the Australian education system and terms used.

Recognition of certain Finnish qualifications in Australia

Elementary and High School Qualifications: In general terms Finnish elementary and High School qualifications are recognised "on year by year" basis. The Finnish matriculation examination (ylioppilastutkinto) is normally recognised as comparable to an Australian matriculation examination.

Technical and trade qualifications: In this area there is no uniformity at all in Australia. Some trade qualifications may not be recognised in a neighbouring state although the qualifications were obtained in Australia! Some technical courses may not exist in Australia as such. Thus there is no comparative training at a level of the Finnish technical college (teknillinen opisto) which is between the Australian technical college and the university. Although Finnish trade qualifications are normally recognised at the same level registration in some areas may not be easily obtained as registration authorities do not have enough information about

Finnish courses and qualifications: Sometimes translations made by Finnish translators in Finland and even in Australia have led to limited registrations although qualifications could easily have been assessed as comparable to higher Australian qualifications. Often a trial period may be the requirement for full registration. Finnish nursing qualifications are recognised in all States but some States may require a trial period of 3–6 months before giving full registration on the basis of Finnish qualifications.

Academic qualifications: Finnish academic qualifications obtained after a minimum of a 3-year course are normally given the comparable recognition in Australian terms for general employment purposes. However, Finnish lawyers or land surveying engineers cannot be employed in their professions without additional studies or examinations. In both cases the legal requirements are so different in these two countries that this is self-explanatory. Similar requirements exist in some other professions. The Finnish "filosofian kandidaatti" may be assessed as comparable to an Australian Bachelor of Arts (pass or honours) or to a Master of Arts depending on the subjects and academic performance. A similar assessment may be given to a Finnish "Teologian or Valtiotieteen Kandidaatti" A Finnish "ekonomi" may obtain a general recognition but may not be employed in the field of accountancy which in Australia is a highly specialised area. Finnish teaching qualifications are generally accepted in all Australian States provided they were obtained after a 3-year course following completion of the full secondary school course.

Question of incomplete qualifications: It is not possible to give any clear answer on the question regarding recognition of incomplete qualifications. Sometimes a person, who in Finland had completed a two or a three-year programme, may have to undertake a first-year university level programme. It is therefore wise to complete a degree or a diploma programme in Finland before planning further studies in the same area in Australia.